

King

Aan

Minister voor APP

nota

Aanvullende informatie restitutie

TER BESLISSING

Directie

Datum
11 juli 2023

Onze referentie
2023- [redacted]

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat Pensioenen van 21 juni jl. verzocht de SGP, naar aanleiding van het onderzoek naar restitutie als mogelijkheid naast het risicogedekt nabestaandenpensioen, om aanvullende informatie.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u bijgaande brief aan de Tweede Kamer te tekenen.

In het commissiedebat is op dit punt een tweeminutendebat aangekondigd, dat na het zomerreces gehouden zou moeten worden. Deze brief zou idealiter voorafgaand aan dit debat verzonden moeten worden.

Kernpunten

- De SGP heeft tijdens het commissiedebat om aanvullende informatie gevraagd met betrekking tot de optie restitutie toe te staan in het kader van het nabestaandenpensioen. Deze mogelijkheid is er nu niet: op basis van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) kan er alleen dekking zijn op risicobasis voor de situatie dat een deelnemer overlijdt vóór de pensioendatum.
- Tijdens het debat heeft u aangegeven dat u bereid was een verdiepingsslag uit te voeren, en dat met de SGP-fractie overlegd zou worden welke aanvullende informatiebehoefte er is.
- Samen met uw PA hebben wij op 5 juli overleg gevoerd met de SGP. Daarbij bleek dat de SGP inzicht wil krijgen in het aantal gewezen deelnemers dat gebruik maakt van de vrijwillige voortzetting op basis van art. 54 Pensioenwet (PW). De brief is door uw PA gedeeld met de SGP om na te gaan of het opgenomen cijfermateriaal aansluit bij hun vraag. Dat bleek het geval te zijn.
- De mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting op grond van art. 54 PW bestond al voor de Wtp (en blijft ook bestaan), maar wijkt in voorwaarden wel af van de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen die met de Wtp is geïntroduceerd. De belangrijkste verschillen:
  - Dekking: Vrijwillige voortzetting op basis van art. 54 PW betekent dat de gehele pensioenregeling voortgezet wordt: dus ouderdomspensioen én nabestaandenpensioen. De kosten hiervan zullen hoger zijn dan de kosten van de vrijwillige voortzetting nabestaandenpensioen op grond van art. 61a PW (geïntroduceerd met de Wtp) waar alleen het risico-nabestaandenpensioen voortgezet wordt dat is bedoeld bij overlijden vóór de pensioendatum.

- Wijze van financieren: Bij de vrijwillige voortzetting op basis van art. 54 PW moet de gewezen deelnemer de kosten out-of-pocket betalen. Dit levert in de praktijk een forse drempel op om van deze vorm van vrijwillige voortzetting gebruik te maken. Bij de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen vindt de financiering plaats via een uitruil met het opgebouwde pensioen. Deze wijze van financieren is drempelverlagend.
- In 2016 is op initiatief van SZW een onderzoek gedaan (zie bijlage) naar het gebruik van de vrijwillige verzekering (art. 54) onder zelfstandigen. Het gebruik bleek erg laag te zijn: maximaal 650 deelnemers per jaar. De kosten bleken een belangrijke reden te zijn om geen gebruik te maken.
- Omdat het onderzoek uit 2016 alweer een tijd geleden is en alleen kijkt naar zelfstandigen, hebben we Pensioenfederatie gevraagd het huidige gebruik te bekijken onder een representatief aantal pensioenfondsen. En dit gebruik ook te relateren aan het aantal deelnemers wiens deelnemerschap eindigt, zodat duidelijk is welk aandeel van de deelnemers wiens deelnemerschap eindigt de keuze maakt voor vrijwillige voortzetting (art. 54 PW). De cijfers zijn opgenomen in de brief (cijfers betreffen 2022).
- Deze nieuwe cijfers bevestigen het beeld uit het eerdere onderzoek: het gebruik is nog steeds laag. Onder de onderzochte pensioenfondsen maakt gemiddeld 0,2 % van de deelnemers die hun deelnemerschap beëindigen gebruik van de mogelijkheid de pensioenregeling vrijwillig voort te zetten.
- Vanwege het verschil in voorwaarden tussen beide vormen van vrijwillige voortzetting, zegt het lage gebruik van de vrijwillige voortzetting op grond van art. 54 PW niet per se iets over het te verwachten gebruik van de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen op grond van art. 61a PW. De dekking bij de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen zal namelijk beter te financieren zijn, aangezien hiervoor het opgebouwde pensioen aangewend mag worden. Daarnaast zal het voortzetten van deze dekking goedkoper zijn, aangezien alleen het risico-nabestaandenpensioen wordt verzekerd dat dekking biedt voor overlijden voor pensioendatum. Op basis hiervan mag verwacht worden dat het gebruik van de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen hoger zal liggen. Deze kanttekeningen zijn in de brief opgenomen.
- U wijst daarnaast op de evaluatie van de Wtp waarin ook gekeken zal worden naar de werking en gebruik van de vrijwillige voortzetting van het risico-nabestaandenpensioen.
- Afsluitend geeft u in de brief aan waarom u van mening bent dat risicodekking in het nabestaandenpensioen bij overlijden voor pensioendatum een belangrijke verbetering is: het sluit beter aan bij life-events. Daarnaast levert het een betere dekking op voor laagbetaalden en deelnemers die nog niet zolang deelnemen in een pensioenregeling. Tot slot brengt de verplichting alleen nabestaandenpensioenen op risicobasis aan te bieden transparantie voor de deelnemers en eenvoud in het stelsel.

Datum
11 juli 2023

Onze referentie
2023-XXXXXXXXXX

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief Kamer aanvullende cijfermatige informatie restitutie	Verzenden aan TK	